

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
(найменування центрального органу виконавчої влади у сфері освіти і науки)
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА»
(повне найменування закладу вищої освіти)

Кафедра Підприємництва, торгівлі та біржової діяльності
(назва кафедри, яка відповідає за дисципліну)

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.о. декана ФБАД

Віра САВЧЕНКО

22 » 08 2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Інноваційні технології прийняття управлінських рішень»
(код і назва навчальної дисципліни)

рівень вищої освіти Другий (магістерський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

ступінь вищої освіти МАГІСТР
(назва ступеня вищої освіти)

спеціальність 076 «Підприємство та торгівля»
(код і назва спеціальності)

освітня програма (спеціалізація) “Економіка підприємства”
(назва спеціалізації)

інститут, факультет Фізико-технічний інститут, факультет будівництва, архітектури та дизайну
(назва інституту, факультету)

мова навчання українська

Робоча програма з дисципліни
«Інноваційні технології прийняття управлінських рішень» для студентів
спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля»,
(назва навчальної дисципліни)
освітня програма «Економіка підприємства»

« 18 » 08 2023 рік. 17 с.

Розробник: Севастьянов Р.В., канд. екон. наук, доцент кафедри ПТБД
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри «Підприємництва, торгівлі та біржової діяльності»

Протокол від « 18 » 08 2023 року № 1

Гарант освітньої програми «Економіка підприємства»
« 18 » 08 2023 року (підпис) (О.М. Крайнік)
(прізвище та ініціали)

Завідувач кафедри «Підприємництва, торгівлі та біржової діяльності»
« 18 » 08 2023 року (підпис) (А.М. Ткаченко)
(прізвище та ініціали)

Схвалено науково-методичною комісією факультету будівництва, архітектури та дизайну
(найменування факультету)

Протокол від « 22 » 08 2023 року № 1

« 22 » 08 2023 року Голова (В.О. Савченко)
(підпис) (прізвище та ініціали)

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність (напрямок підготовки), освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань <u>07 «Управління та адміністрування»</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
Модулів – 2	Спеціальність (освітня програма, спеціалізація) 076 «Підприємництво та торгівля» <u>Освітньо-професійна програма</u> <u>“Економіка підприємства”</u> (код і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання __-_____ (назва)		Семестр	
Загальна кількість годин – 180		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3,7 самостійної роботи студента – 8,5	Освітній ступінь: <u>магістр</u>	30 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6 год.
		Інші	
			-
		Самостійна робота	
		120 год.	168 год.
		Індивідуальні завдання:	
	-		
		Вид контролю: іспит	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 44 % / –

для заочної форми навчання – 9 % / –

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна “Інноваційні технології прийняття управлінських рішень” розглядає основи теорії прийняття управлінських рішень, інноваційні тенденції та інструментарій підтримки прийняття рішень

Метою дисципліни «Інноваційні технології прийняття управлінських рішень» є оволодіння системою компетентностей щодо технології прийняття управлінських рішень, основами сучасної економічної ризикології та на основі набутої систематизованої інформації формування комплексної системи знань і практичних навичок щодо прийняття управлінських рішень із різним ступенем невизначеності та ризику.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен отримати

- інтегральну компетентність: Здатність розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері менеджменту або у процесі навчання, що передбачають проведення досліджень та/або здійснення інновацій за невизначеності умов і вимог;

- Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК 2. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 3. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 4. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

- Спеціальні компетентності:

СК 1. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

СК 5. Здатність до ініціювання та реалізації інноваційних проектів в підприємницькій, торговельній та/або біржовій діяльності.

Додатково для освітньо-професійної програми

СК10. Здатність до управління організацією та її розвитком.

Очікувані програмні результати:

ПРН1. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.

ПРН2. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.

ПРН3. Вміти розробляти заходи матеріального і морального заохочення та застосовувати інші інструменти мотивування персоналу й партнерів для досягнення поставленої мети.

ПРН4. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.

ПРН7. Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.

ПРН11. Впроваджувати інноваційні проекти з метою створення умов для ефективного функціонування та розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.

Додатково для освітньо-професійної програми

ПРН15. Мати навички делегування повноважень та керівництва організацією;

2. Програма навчальної дисципліни**Змістовий модуль 1:****Тема 1. Сутнісна характеристика управлінських рішень**

Поняття господарських рішень та їх характерні ознаки. Класифікація господарських рішень. Способи формалізації та реалізації господарських рішень.

Тема 2. Технологія розробки та прийняття управлінських рішень

Технологія прийняття господарських рішень. Загальна характеристика процесу прийняття рішень. Етапи процесу прийняття рішень. Характер та умови прийняття рішень. Закони та закономірності, що впливають на прийняття рішень.

Тема 3. Основи прийняття інноваційних управлінських рішень

Методологія прийняття рішень. Системний підхід у прийнятті господарських рішень. Моделі процесу прийняття господарських рішень. Компоненти інноваційного менеджменту.

Тема 4. Практичні приклади пошуку і прийняття інноваційних управлінських рішень

Методи психологічної активізації мислення; методи систематизованого пошуку; методи спрямованого пошуку; методи дослідження інноваційних процесів.

Тема 5. Обґрунтування управлінських рішень та оцінка їх ефективності

Параметри та умови забезпечення якості прийнятих рішень. Ефективність управлінських рішень. Принципи та критерії оцінки ефективності управлінських рішень. Методи оцінки ефективності управлінських рішень.

Тема 6. Реалізація рішень щодо господарської діяльності

Загальна характеристика процесу реалізації рішень. Контроль при реалізації рішень.

Змістовий модуль 2.

Тема 7. Обґрунтування управлінських рішень в умовах невизначеності

Невизначеність: поняття та причини виникнення. Види невизначеності. Рівні невизначеності. Способи обліку невизначеності. Методи та критерії прийняття обґрунтованих рішень в умовах невизначеності. Теорія корисності в системі процесів прийняття рішень.

Тема 8. Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття управлінських рішень

Загальна характеристика ризику як економічної категорії. Основні властивості та функції ризику. Загальні принципи класифікації ризиків. Принципи прийняття господарських рішень в умовах ризику. Критерії прийняття обґрунтованих рішень в умовах ризику.

Тема 9. Аналіз та оцінка підприємницьких ризиків

Аналіз ризиків: види та його складові. Зони та рівні ризику. Методи оцінки підприємницьких ризиків.

Тема 10. Обґрунтування інвестиційних та фінансових рішень в умовах ризику

Сутність інвестиційних та фінансових рішення. Критерії обґрунтування рішень щодо реального інвестування. Методи обґрунтування величини дисконтної ставки. Врахування ризику під час прийняття інвестиційних рішень. Економічна сутність та класифікація фінансових ризиків. Врахування фактору ризику у фінансових рішеннях. Формування інвестиційного портфелю.

3. Структура навчальної дисципліни

	Кількість годин
--	-----------------

Назви змістових модулів і тем	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд.	с.р.		л	п	лаб	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1.												
Змістовий модуль 1. Потенціал підприємства; сутність, ресурси, фактори виробництва як основа потенціалу підприємства.												
Сутнісна характеристика управлінських рішень	18	3	3	-	-	12	18	1	1			16
Технологія розробки та прийняття управлінських рішень	18	3	3	-	-	12	18	1	1			16
Основи прийняття інноваційних управлінських рішень	18	3	3	-		12	18	1	1			16
Практичні приклади пошуку і прийняття інноваційних управлінських рішень	18	3	3	-	-	12	18					18
Обґрунтування управлінських рішень та оцінка їх ефективності	18	3	3	-		12	18					18
Разом за змістовим модулем 1.	90	15	15	-		60	90	3	3			84
Змістовий модуль 2. Основні складові управління, що, потенціалом підприємства												
Реалізація рішень щодо господарської діяльності	18	3	3	-	-	12	18	1	1			16
Обґрунтування управлінських рішень в умовах невизначеності	18	3	3	-	-	12	18	1	1			16
Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття управлінських рішень	18	3	3	-		12	18	1	1			16
Аналіз та оцінка підприємницьких ризиків	18	3	3	-	-	12	18					18
Разом за змістовим модулем 2.	90	15	15	-		60	90	3	3			84
Разом	180	30	30	-		120	180	6	6			168

4. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	-
2	-	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денне/заочне
1	Сутнісна характеристика управлінських рішень	3 / 1
2	Технологія розробки та прийняття управлінських рішень	3 / 1
3	Основи прийняття інноваційних управлінських рішень	3/ 1
4	Практичні приклади пошуку і прийняття інноваційних управлінських рішень	3/ -
5	Обґрунтування управлінських рішень та оцінка їх ефективності	3 /
6	Реалізація рішень щодо господарської діяльності	3 / 1
7	Обґрунтування управлінських рішень в умовах невизначеності	2 / 1
8	Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття управлінських рішень	2 / 1
9	Аналіз та оцінка підприємницьких ризиків	3/-
10	Обґрунтування інвестиційних та фінансових рішень в умовах ризику	3/-

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	-	-
2	-	-

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денне	Кількість годин заочне
1	Сутнісна характеристика управлінських рішень	12	16
2	Технологія розробки та прийняття управлінських рішень	12	16
3	Основи прийняття інноваційних управлінських рішень	12	16
4	Практичні приклади пошуку і прийняття інноваційних управлінських рішень	12	18
5	Обґрунтування управлінських рішень та оцінка їх ефективності	12	18
6	Реалізація рішень щодо господарської діяльності	12	16
7	Обґрунтування управлінських рішень в умовах невизначеності	12	16
8	Підприємницькі ризики та їх вплив на прийняття управлінських рішень	12	18
9	Аналіз та оцінка підприємницьких ризиків	12	18

10	Обґрунтування інвестиційних та фінансових рішень в умовах ризику	12	18
----	--	----	----

8. Індивідуальні завдання

Для заочної форми навчання – виконання контрольної роботи

9. Методи навчання

Під час викладання дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- розповідь – для оповідної, описової форми розкриття навчального матеріалу;
- пояснення – для розкриття сутності певного явища, закону, процесу;
- бесіда – для усвідомлення за допомогою діалогу нових явищ, понять;
- ілюстрація для розкриття предметів і процесів через їх символічне зображення (рисунок, схеми, графіки);
- практична робота – для використання набутих знань у розв’язанні практичних завдань;
- аналітичний метод – мисленого або практичного розкладу цілого на частини з метою вивчення їх суттєвих ознак;
- індуктивний метод – для вивчення явищ від одиничного до загального;
- дедуктивний метод – для вивчення навчального матеріалу від загального до окремого, одиничного;
- проблемний виклад матеріалу – для створення проблемної ситуації.

Основні форми навчального процесу при вивченні дисципліни «Управління потенціалом»:

- навчальні заняття;
- самостійна робота студентів;
- робота в наукових бібліотеках та мережі Інтернет;
- контрольні заходи.

Види навчальної роботи студентів:

- лекція;
- практичні заняття;
- консультація;
- виконання контрольної роботи (для заочної форми навчання);
- іспит.

10. Методи контролю

Для студентів денної форми навчання: усне опитування на практичних заняттях, аудиторне розв'язання задач, тестування.

11. Очікувані результати навчання з дисципліни

Студент має розуміти напрями підвищення ефективності діяльності підприємства щодо зміцнення всіх систем формування комплексного потенціалу підприємства (фінансового, економічного, виробничого, маркетингового, соціального тощо).

У результаті вивчення дисципліни студенти повинні оволодіти термінологією, навичками та знаннями, що дозволить їм використовувати теоретичні та практичні знання як комплексний та ефективний засіб обґрунтування господарських рішень з урахуванням внутрішніх та зовнішніх можливостей підприємства.

Студент повинен засвоїти:

- основні терміни з дисципліни;
- методологію оцінки потенціалу підприємства;
- особливості оцінки складових елементів потенціалу підприємства;
- навички щодо обрання та використання відповідних методів, інструментарію для обґрунтування рішень щодо створення, функціонування підприємницьких, торговельних і біржових структур.

12. Засоби оцінювання

Контроль і оцінювання знань, вмінь та навичок студентів складається з двох етапів:

- поточного контролю роботи студентів;

- підсумкового контролю (залік). Поточний контроль здійснюється в процесі вивчення дисципліни на семінарських заняттях і проводиться у терміни, які визначаються календарним планом. Завданням поточного контролю є перевірка розуміння та засвоєння теоретичного матеріалу, вироблення навичок проведення розрахункових робіт, умінь самостійно опрацьовувати тексти, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно чи письмово представити певний матеріал (презентація). Об'єктами поточного контролю знань студентів є: систематичність, активність, своєчасність та результативність роботи над вивченням програмного матеріалу дисципліни, у т.ч. виконання домашніх завдань та розв'язання задач; виконання завдань для самостійного опрацювання; виконання модульного завдання. Поточний контроль знань, вмінь та навичок студентів передбачає застосування таких видів: тестові завдання; розрахункові завдання; обговорення проблеми, дискусія; аналіз конкретних ситуацій (поданих у вигляді усного, текстового або графічного матеріалу); ділові ігри (кейс-методи); презентації результатів роботи; інші. Об'єктом підсумкового контролю знань студентів у формі заліку є виконання усних та письмових завдань. На залік виносяться вузлові питання, типові та комплексні задачі, завдання, що потребують творчого підходу та вміння синтезувати отримані знання. Результати заліку студентів оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів. Кожен змістовий модуль оцінюється за 100-бальною шкалою.

13. Критерії оцінювання

Залік

Поточне тестування та самостійна робота											Підсумковий тест (іспит)	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10			
6	6	6	6	6	6	6	6	6	6			

T1, T2 ... T12 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

		Оцінка за національною шкалою
--	--	-------------------------------

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	
60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Методичне забезпечення

1. Методичні вказівки до практичних занять та самостійної роботи з дисципліни «Управління потенціалом» [Електронний ресурс] / Укладач Р.В. Севастьянов. – Запоріжжя, .

1. Методичні вказівки для виконання контрольних робіт з дисципліни «Управління потенціалом» [Електронний ресурс] / Укладач Р.В. Севастьянов. – Запоріжжя, .

15. Рекомендована література

1. Прийняття управлінських рішень : навчальний посібник / [Ю.Є. Петруня, Б. В. Літовченко, Т. О. Пасічник та ін.] ; за ред. Ю. Є. Петруні. – [4-те вид., переробл. і доп.]. – Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. – 276 с.

2. Стешенко О. Д. Ризикологія: Навч. посібник. – Харків: УкрДУЗТ, 2019. – 180 с. Режим доступу: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/2224/1/%D0%9D%D0%9F.pdf>
3. Рогач С.М., Герасимчук Н.А., Мірзоева Т.В., Томашевська О.А. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків. Київ. ЦП «Компринт», 2016. 406 с.
4. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків : навчальний посібник (вид. 2-ге) / Герасимчук Н.А., Мірзоева Т.В., Томашевська О.А. К.: ЦП Компрінт, 2019. 596 с.
5. Лук'янова В.В. Економічний ризик: Навчальний посібник / В.В. Лук'янова, Т.В. Головач. К.: Академ. видав, 2017. 464 с.

: